

BESTUURSKUNDIGE BERICHTEN

1989

2 APRIL

IN DIT NUMMER:

**BESTUURSKUNDE BETER DAN GOD?
.... JE MOET GEEN KNOR ZIJN!**

INHOUD

3	PRINT-EMPS	18	vervolg Stagebericht-
en + Cartoon
4	".....je moet geen
knor zijn!"	19	"Bestuurskunde
beter dan God?"
7	Revolutie in de
B.I.L.	21	Cartoon
8	Cyclus- 1992	22	Van het Bestuur
10	Column	23	Crisiscentrum RAP '59
11	vervolg column
Debattoernooi	24	Bestuurskundige
verzen van A.F.A.
Korsten
12	Debattoernooi	26	LBD - Cum Laude
13	Besluit 0001	27	vervolg LBD
bil - nieuws
16	Kritisch Sociolo-
gisch onderzoek	28	Symposium commissie
17	vervolg KSO
Stageberichten	31	bil - nieuws

SHOARMA PAŞA
HELAL DÖNER KEBAB
SALONU PETIT RESTAURANT

DE. BEROEMDE SHOARMA Specialist
Ook Voor Uw Party Service
Nieuwe beestenmarkt 6 2312 CH. Leiden 071 124906

COLOFON

ISSN: 0920-5772

3e jaargang, nummer 2. Een uit-
gave van de Bestuurskundige
Interfacultaire Vereniging
Leiden. Verschijnt 4x per jaar.

Hoofdredactie
Hans Steensma, Saskia van Laar,
Daniëlle Hemels.

Redactie
Cees Budding, Jolanda de Roy,
Karin de Jonge, Ingrid Quarles,
Henk de Jong, Frans Jorna,
Frithjof Zandbergen, Rego Boer.

Eindredactie
Irene Baard, Joost Voerman.

Medewerkers aan dit nummer
Jouke de Vries, Michiel Nicolaas
van der Hargh, Bas Berwers!
Anne Hans van der Herberg

Cartoons
Richard de Wit

Foto's
Jolanda de Roy

Cover design
Randi van der Toorn-Vrijthoff

Advertenties
Frithjof Zandbergen
tel. (071)123439

Redactieraad
Mw. M.L. Gevers-Breusers, Jouke
de Vries, dhr. D. Kaphorst, Henk
de Jong, Frithjof Zandbergen,
Karin de Jonge.

Redactieadres
BB, Rapenburg 59, 2311 GJ LEIDEN

Abonnementen
B.I.L.-leden en donateurs ontvangen
BB gratis. Voor niet-leden bedraagt
de abonnementsprijs f 16,- (4 num-
mers). Over te maken op bank rek.
nr. 56.65.22.373 t.n.v. "BB abonne-
menten" of op giro 9013 van A.B.N.
Leiden o.v.v. "BB rek. nr. 56.65.
22.373; abonnement".

Druk
Werkvoorzieningschap Zuid Kenne-
merland, Haarlem.

omslag-foto: "PROMOTIE VAN EEN
PROMOVENDUS EN EEN UIT ZIJN SCHULP
KRUIPENDE COLUMNIST"

PRINT-EMPS

April doet wat 'ie B.I.L.,
Een nieuwe redactie is geworpen!

Met de wilde frisheid van het voorjaar spiegelt deze Bébé nieuwe aange-
zichten in een oud grijs jasje.
Wat is het toch altijd wondermooi om ontluikend enthousiasme te mogen
aanschouwen. Niet alleen buiten in de schitterende Leidse natuur kan men
hiervan genieten, maar nu ook in dit dubbeldikke BB-nummer. Tjokvol o-
penhartige interviews, spetterende verslagen, flitsende cartoons, sen-
sationele onthullingen en diepgaande analyses vergezeld van al vertrouw-
de columns. Kortom wéér uren leesgenot.
Zo slaagden twee redactieleden erin door te dringen tot het hart van het
IBW, verpersoonlijkt door mevr. Versteegen. Dat leidde tot een ruim vier
uur durend interview waarvan hier de hoogtepunten te lezen zijn.
Nieuw is de cyclus over 1992. Daarin worden onbekende maar wel degelijk
belangrijke aspecten nu eindelijk eens belicht.
Daar ook wij moeite hadden om ons slechts op één been staande te houden,
zagen wij een tweede in de gedaante van nog een geheel nieuwe cyclus:
Stageberichten, waarbij niet alleen de tip maar de gehele sluier wordt
opgelicht.
Bijzondere aandacht gaat uit naar een zaak die van specifiek bestuurs-
kundig belang is: de Leidse studentenverkiezingen.
Baan je vervolgens een weg en ontdek je plekje in de toekomst met een
artikel dat niets met godsdienstwaanzen te maken heeft.
Dit alles wordt luchtig doorspekt met MoNa en cartoons; zoals je ziet
DE BB DOET 'T WEER!

Saskia, Hans en Daniëlle

directeur ibw:

".....JE MOET GEEN KNOR ZIJN"

HET INSTITUUT

Het Instituut voor Bestuurswetenschappen (IBW) is opgericht op 1 januari 1939. Oprichter was de 'grondlegger' van de bestuurswetenschap, prof. dr. G.A. van Poelje. Van Poelje stoorde zich, in de hoedanigheid van directeur van de VNG, aan het gebrek aan kennis onder gemeenteamttenaren. Hij pleitte voor de instelling van een cursus-instituut.

Voilà, het IBW als bestuurskundig instituut werd geboren. Bestuurskundig avant la lettre wel te verstaan, want de bestuurskunde in het universitaire onderwijs bestond nog niet. Naast vorming van ambtenaren vond er onderzoek ten behoeve van de overheid plaats. Met opzienbarende rapporten werd de aandacht getrokken. Evenals met het organiseren van de zgn. 'Administratieve dagen' Arnhem, 1974. Ene prof. van Braam (quis?) reageerde hierop.

Het IBW speelde een voortrekkersrol in het opzetten van bestuur.

en in het vestigen van internationale contacten op het terrein van de bestuurswetenschap. De rijksoverheid gold als belangrijkste financieringsbron. Eind 1977, het begin van de tegenwoordige tijd, splitst de afdeling vorming en opleiding zich af. De afdeling onderzoek bestaat voort in het IBW nieuwe stijl. Volgens de doelstelling wil het IBW bijdragen leveren aan de verbetering van de inrichting en de werking van het openbaar bestuur. Belangrijk kenmerk van de methode van onderzoek van het IBW, is de 'zorgvuldige belangenafweging van alle betrokken partijen'.

DE PERSOON

Mw mr Lyda C. Verstegen;
geboren .. -1936;
doorliep het Leids Gymnasium en studeerde in de goede oude tijd rechten aan de Alma Mater;
als een van de weinige vrouwen specialiseerde zij zich in het publiek recht;
was achtereenvolgens bedrijfsjuriste en eerste vrouwelijke griffier van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;
trouwde een diplomaat en werd moeder van drie kinderen; de jongste telg studeert momenteel bestuurskunde in ons midden onder vader's naam;
nog voor haar afstuderen werd zij lid van de vrouwenbeweging;
aanvankelijk rechtgeaard liberaal voelde zij zich thuis bij de VVD;
na terugkomst van een verblijf in den verre, bekende zij politieke kleur tot het in de tussentijd opgerichte D'66;
vandaag de dag is zij lid van de Provinciale Staten van Zuid-Holland en directeur van het Instituut voor Bestuurswetenschappen in Den Haag.

In 1985 worden de laatste subsidie-band met de overheid doorgeknipt. Het IBW gaat verder in geprivatiseerde vorm. In plaats van beschutting te zoeken in de warme subsidiehoek, stelt het IBW zich voortaan bloot aan keiharde commerciële winden. Deze stap op de vloedlijn van marktsector en overheid bekend in april 1986 het begin van een nieuw initiatief: de oprichting van en uitbreiding met een adviesbureau voor de particuliere sector: het BBB, Bureau voor Bestuurs- en Beleidsadviezen. In de Folder heet het, dat het BBB wéét waar de beslissingen worden genomen in het openbaar bestuur. Het

weet waar Abraham de mosterd haalt en kan helpen bij het (snel) aanvragen van vergunningen en subsidies. In een speciale editie van 'Bestuur, maandblad voor overheidskunde' (januari 1989) wordt aandacht besteed aan dat 50-jarig bestaande unieke instituut.

interview

"Als je iets wil, zul je het zélf moeten maken." Het zijn de kordate bewoordingen van de vrouw, die de jongensdroom van menig bestuurskunde-student heeft waargemaakt: directeur zijn van een bestuurskundig commercieel adviesbureau. BB op bezoek bij de baas van het IBW/BBB. Een zelfbewuste mevrouw, die zowel het vrouw-zijn, als de bestuurskunde hoog in het vaandel heeft staan.

"De voorliefde voor de res publica is er met de paplepel ingegoten. Mijn vader was gemeenteontvanger en later burgemeester. Mijn oom was directeur van de VNG. Daarom voel ik mij een echt gemeente-kind."

"In mijn tijd kon je nog geen bestuurskunde studeren. Achteraf gezien, denk ik, dat de verleiding erg zou zijn geweest. Alhoewel, in de wereld van het openbaar bestuur kun je eigenlijk niet goed uit de voeten zonder een juridische bril op je neus. Elke dag bemerk ik, dat het functioneren van de overheid aan elkaar hangt van regels en wetten. Daarbij is het van groot belang dat je weet wat je waar moet zoeken. Enige juridische vaardigheden komen goed van pas." IN een niet te onderbreken relaas plaatst Verstegen zichzelf in het thema.

Wat maakt je als jurist tot bestuurskundige?

"Begrijp me goed, ik weet onvoldoende van de moderne studie. Ik denk echter, dat je als jurist een tic moet hebben om als bestuurskundige te kunnen werken. Achter ieder regeltje gaat een wereld vol belangentegenstellingen schuil. Als bestuurskundige heb je gevoel voor alle kanten van een zaak. Je moet maatschap

pelijk geëngageerd zijn. Bovendien leer je de bestuurskundige noties er snel bij in de praktijk."

Voegt Verstegen hier een vrouwelijke dimensie toe aan het bestuursrecht, of definieert zij hiermee 'bestuurskunde'? Het antwoord blijft in het midden en het adjectief vrouwelijke ontlokt aan Verstegen het volgende:

"Vrouwen zijn welliswaar ondervertegenwoordigd in het openbaar bestuur, maar deze achterstand is juist hun relatieve voordeel. Ze vallen op! En als zij zich dan ook nog weten te kleden.... onderscheiden zij zich letterlijk en figuurlijk van de mannen."

Verstegen blik met een anecdotische blik in de Spiegel. Wat wil namelijk het toeval?

"Het IBW is sinds enige tijd gevestigd aan de Van de Spiegelstraat. Van Poelje noemt Van de Spiegel de eerste Nederlandse bestuurskundige. Hij was de laatste raadspensionaris van Holland en Westfriesland en schreef een 'Schets der Regeerkunde'. Dat is nog eens een toepasselijke vestigingsplek voor ons instituut!"

Genoeg anecdotes. De twee mannelijke verslaggevers zullen zich vanaf nu in hun vraagtekens moeten schikken.

Kunt U iets vertellen over de aanpak van het IBW?

"De onderzoekers van het IBW willen op een systematische manier informatie boven water brengen. Toegankelijke informatie is een vereiste voor politiek democratische controle op het beleid. Het beleid moet op haar beurt op de juiste feiten worden gebaseerd. De gegevens van het onderzoek moeten vervolgens op zo'n manier worden gepresenteerd, dat moeilijke maatschappelijke problemen bespreekbaar worden. Het instituut bejagent de actoren in het bestuurlijke spel met respect voor de afzonderlijke kenmerken. Feiten zijn daarbij nodig, maar ook de geschiedenis en het gevoel moeten daarbij een rol kunnen spelen. Op basis hiervan tracht het IBW belangen tegenstellingen te overbruggen vanuit de positie van neutrale buitenstaander."

Wie zijn de opdrachtgevers?

"Tot nog toe voornamelijk de rijksoverheid. Door middel van een recente IBW-publicatie over 'bestuursovereenkomsten hopen wij in de nabije toekomst opdrachten te krijgen van gemeenten."

Zijn er ook concurrenten?

"Van concurrenten zou ik liever niet spreken. Er zijn natuurlijk wel andere instituten op het terrein van bestuurskunde en bestuursrecht werkzaam. Voorbeelden hiervan zijn bijv. Research voor Beleid, TNO, accountantbureaus en de faculteiten."

Waarom is 'maatschappelijk engagement' van belang?

"Wij opereren altijd binnen de grenzen van het maatschappelijk normbesef. Bij het stellen van een diagnose zijn we doordrongen van de mogelijke impact die onze aanbevelingen kunnen hebben. Niet

IBW
Instituut voor Bestuurswetenschappen

Van de Spiegelstraat 33
2518 ES 's-Gravenhage
Telefoon 070-637970

**Bureau voor Bestuurs-
en Beleidsadviezen**

Mr Lyda C. Verstegen
Directeur

Uitknippen en bewaren!!

alleen de praktische haalbaarheid telt, wij zijn ons bewust van een stuk maatschappelijke verantwoordelijkheid."

Wat kunt U studenten bestuurskunde bieden?

"Ha,ha, nu ik toch aan het preken ben.... Om te beginnen zou ik de Nationale Ombudsman willen citeren. Oosting gaf op de LBD studenten de raad om toch vooral een vak te leren. Kies er alsjeblieft een zware specialisatie bij! Waar ik zelf waarde aan toeken bij de aanname van personeel (mr's en drs'sen) is het feit dat iemand moet kunnen schrijven. Zonder enige publicatie kom je er bij niet in. Verder vindt ik het belangrijk, dat iemand politiek bewust, of beter nog politiek actief is. Concreet heb ik eventueel stageplaatsen te bieden bij het IBW. Het komt voor dat ik studenten of pas-afgestudeerden plaats in onderzoeksfuncties op non-profit basis. Afrondend kan ik opmerken, dat wanneer je bij de overheid aan de slag wil, je geen knor moet zijn!"

Cees Budding en Hans Steensma

REVOLUTIE IN DE B.I.L?

Op de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van de BIL op 24 oktober 1988, gaven mensen die zich betrokken voelen bij de BIL blijk van hun onvrede met het democratische gehalte van de BIL.

Hun kritiek richtte zich met name op de manier waarop jaarlijks het nieuwe bestuur tot stand komt. Wat was het hete hangijzer?

Ieder jaar kunnen mensen zich kandidaat stellen voor een functie in het bestuur. Dit kan niet op individuele basis, maar het moet samen met anderen als één kandidaatsbestuur, dat ook nog een complete conceptbegroting voor het nieuwe jaar moet presenteren. De ALV kan dan uit de verschillende kandidaatsbesturen er één kiezen..

Maar iedere rechtgeaarde bestuurskundige in spé voelt natuurlijk al aan dat het in de praktijk heel anders gaat. Er is namelijk maar één kandidaatsbestuur, dat door het oude bestuur wordt geselecteerd uit de gegadigden, de ALV heeft dus helemaal niets te kiezen!!!!!!

Wie het verslag van de betreffende ALV in dit blad gelezen heeft, kreeg wellicht de indruk dat de poging om democratische hervormingen, niet meer was dan een onmiddelijk in de kiem gesmoorde paleisrevolutie. De "revolutionairen" lieten zich kooien door samen met (ex-) bestuursleden in een commissie plaats te nemen.

De commissie, o.l.v. Robbert Wierema, één van de critici, had ten doel de mogelijkheden tot hervorming te onderzoeken, maar er werd gesuggereerd dat daarmee de hervorming op de lange baan werd geschoven. En iedereen weet:

van uitstel komt afstel.

Opvallend is dat het bestuur er meteen voor zorgde dat ze een flinke vinger in de commissie-pap had, in de personen van de (ex-) bestuursleden. Al op de eerste bijeenkomst van de commissie bleek dat er onoverkomelijke verschillen waren in opvattingen tussen Wierema en de zijnen en de (ex-) bestuursleden. Deze laatsten (en dus ook het bestuur), waren absoluut niet bereid tot een compromis of welke hervorming dan ook.

De "revolutionairen" van de ALV wilden voorkomen dat hun plannen nog voor de volgende ALV zouden stranden en stelden aan de andere partij voor om met twee afzonderlijke voorstellen te komen, dat voorstel werd geaccepteerd. De groep Wierema wilde een individualisering van de kandidaatsstelling. De groep (ex-) bestuursleden wilde een cosmetische verandering; n.l. het verdwijnen van de voorwaarde van de concept-begroting.

Alhoewel het bestaan van het oude systeem begrijpelijk is, in de eerste onzekere jaren van het bestaan van de BIL was de continuïteit erg belangrijk, vind ik dat de BIL nu toe is aan een democratisch systeem.

Bij uitgave van dit nummer van Bestuurskundige Berichten is de vergadering, waarin over deze zaak besloten zou worden, de ALV van 20 april, al geweest.

Ik hoop dat mijn verwachting dat de hervorming zal worden doorgevoerd, uitgekomen is en dat er een nieuwe democratische wind door de BIL zal waaien.

Rego Boer

EUROPA '92 CYCLUS

EUROPA 1992

Een gezonde uitdaging.

deel 1:

EUROPA vroeger, nu en na 1992

Vraag enkele willekeurige studenten wat er in 1992 gaat gebeuren, en zij zullen niet verder komen dan het antwoord: "Dan gaan de grenzen open!" Als je echter vraagt wat er exact staat te gebeuren, zal een veelzeggend stilzwijgen volgen. Daarom in dit eerste deel een overzicht van de doelstellingen, met zijn voor- en nadelen, van 1992. Maar nu eerst een stukje geschiedenis

geschiedenis

Na de Tweede Wereldoorlog is West-

De interne markt (het volstaat al om alleen het jaartal 1992 te noemen) is in korte tijd een Europees toverwoord geworden. Een bijkans magische formule waarmee vele problemen, zoals hoge werkloosheid en financieringskortingen bezworen zouden kunnen worden.

In deze cyclus zullen wij antwoord proberen te geven op vragen als: wat betekent 1992 voor de industrie, de universiteit, het regionalisme etc.

Nu eerst in deel 1 een overzicht van de geschiedenis en de doelstellingen van Europa 1992:

Europa zijn leidende positie in de wereld kwijt geraakt. Men is zich bewust van de overheersende rol die de Verenigde Staten, samen met Japan, spelen in de wereldeconomie. Samenwerking is geboden om hieraan tegenwicht te bieden, daarom richtte men in 1944 de BENELUX op, gevolgd door de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal in 1951. In 1957 ondertekenen Italië, België, Frankrijk, West-Duitsland, Luxemburg en Nederland "Het Verdrag van Rome". De E.E.G. is een feit. Hoofddoel is het vormen van een Unie tussen de Europese volkeren. Als tussenliggende fase moet binnen twaalf

jaar een "gemeenschappelijke markt" zijn verwezenlijkt.

Als gevolg van de economische recessie in de jaren zeventig en het begin van de jaren tachtig raakt het Europese integratieproces in het slop. De nationale overheden gaan zich meer richten op het eigen land en er is sprake van een groeiende neiging tot protectionisme. Ook de sceptische houding van Groot-Brittannië heeft de eenwording van Europa niet bevorderd. De "captains of industry", grote ondernemingen, brengen het balletje weer aan het rollen: zij manen de autoriteiten van de lidstaten tot nieuwe initiatieven. Door het opheffen van de grenzen wordt een thuismarkt gecreëerd van meer dan 300 miljoen mensen, een aantrekkelijk vooruitzicht voor het bedrijfsleven.

In 1985 ondertekenden 12 lidstaten de Europese Akte, die bestaat uit aanvullingen op het oprichtingsverdrag van de E.G.. Een drietal punten springen hierbij in het oog:

1. Stemmingen niet langer unaniem, maar met een gekwalificeerde meerderheid.
 2. Een "samenwerkingsprocedure" met het Europese Parlement.
- De Ministerraad houdt echter het laatste woord.

3. THUISMARKT MOET IN 1992 EEN FEIT ZIJN

De Europese Akte is gekoppeld aan het zogenaamde Witboek, een tijdschema voor de verwezenlijking van de interne markt. Dit is een eerste stap op weg naar een verenigd Europa.

doelstellingen

In het Witboek kan men de doelstellingen voor Europa 1992 vinden:

1. afschaffing van de nationale grenzen;
2. afschaffing van de technische belemmeringen;
3. afschaffing van de fiscale belemmeringen.

Men wil de barrières die Europa verdelen, verwijderen en zodoende door gezamenlijk optreden van de lidstaten, de economische en sociale vooruitgang van de EG-landen verzekeren. Trefwoorden zijn rationalisatie, standaardisering en harmonisatie.

voordelen.

Als grootste voordeel wordt het ontstaan van één grote afzetmarkt gezien. Deze markt is groter dan die van de andere grote handelsblokken in de wereld, de Verenigde Staten en Japan.

Andere voordelen van Europa 1992 zijn de voordelen voor de individuele consument:

1. Standaardisering van alle gebruiksgoederen
2. Erkenning van diploma's in alle EG-landen;
3. DE MOGELIJKHEID VOOR STUDENTEN OM BINNEN DE EG TE STUDEREN WAAR ZE WILLEN.

nadelen

Er zijn echter ook een aantal kritiekpunten op "Europa 1992": het komt te snel; de EG is nog lang niet klaar met alle verordeningen, men had het beter als "Europa 1995" kunnen lanceren.

Ten tweede: zal de economische samenwerking wel samengaan met de sociale eenwording? (worden wij de laatste maanden niet doodgegooid met de opmerking dat Nederland door zijn sociale stelsel te duur is t.o.v. bijvoorbeeld landen als Spanje en Portugal).

Niet-Europese ondernemingen gaan Europa beschouwen als een "Fort Europa" en zien de eenwording slechts als een mogelijkheid voor de Europese landen om in sterke mate protectionisme te gaan toepassen.

In dit artikel zijn slechts enkele gevolgen en problemen van "Europa 1992" aangestipt. In de volgende delen van deze cyclus zullen wij deze punten verder gaan uitwerken d.m.v. interviews en analyses.

Joost Voerman en Frithjof Zandbergen

COLUMN

"Then in his turn comes gloomy winter
Till sailing spring again appears
Thus seasons dancing, life advancing
Old time and nature their changes tell"

Heel even maar heb ik geaarzeld of ik deze regels van de Schotse dichter Robert Burns wel zou moeten aanhalen. In principe moet je voorzichtig zijn met het tentoonspreiden van je beleving. Dat laatste kan ik beter overlaten aan onze hoogleraren Bestuurskunde. Zij hebben tegenwoordig de gewoonte opgevat officiële gelegenheden op te luisteren met gedichten en andersoortig letterkundig werk. Ik herinner hierbij aan de oratie van Rosenthal en de afscheidsrede van Van Braam. Begrijp mij goed: deze opmerking dient niet als kritiek te worden opgevat aan hun beider adres. Hoogleraren kunnen immers niet volgens dezelfde maatstaven worden beoordeeld als de rest van de academische gemeenschap. Bovendien hebben zij een voortrekkersfunctie te vervullen wanneer aan de buitenwacht getoond moet worden dat bestuurskundigen een rijkere geestelijke bagage bezitten dan redelijkerwijze op basis van het door hen gebruikte jargon verondersteld mag worden. Liever een toepasselijk literair citaat dan bijvoorbeeld een zinsnede als "...het creëren van change management". Maar dit terzijde.

Uit de aanhef valt op te maken dat ik met U wil spreken over het thema 'lente en vernieuwing'. Voor het goede begrip, het betreft de lente in overdrachtelijke zin. Ik wil mij

verre houden van botanische vergelijkingen. Het gaat wat al te ver de studierichting Bestuurskunde voor te stellen als een bloementuin, waar de studenten de bloemen zijn, zoals dat onlangs in een reader is gebeurd. Bloemrijk taalgebruik is slechts zelden helder. Men veroorzaakt met dergelijke vergelijkingen eerder veel verwarring dan dat het duidelijkheid oplevert. De eerste gedachte, die mij bij lezing van deze bundel door het hoofd schoot was, hoe zit het met onkruid? Een pijnlijke vraag die men beter kan laten rusten. Ik doe dat dan ook.

Op dit ogenblik zijn zowel de vakgroep als de B.I.L. zich aan het bezinnen op hun positie. Die herbezinning is verbonden aan het lustrumjaar 1989. In de oudheid werd een lustrum gezien als een vijfjaarlijks reinigingsritueel, waarbij onvolkomenheden gecorrigeerd konden worden. Het bestuur van de B.I.L. heeft dit bij zijn voorgenomen lustrumactiviteiten wat al te letterlijk genomen. In een recente nieuwsbrief heeft dit bestuur zijn leden betiteld als 'Billies' met een schuin oog naar het desbetreffende luiermerk. De Leidse en Rotterdamse vakgroepen hebben op hun beurt naar verluid medio februari in een absolute afzondering de bestuurs-

kunde-opleiding geëvalueerd en naar wegen tot vernieuwing gezocht. Dat mer een hotel in hartje Maastricht als lokatie gekozen heeft, onderstreept mijns inziens het belang dat de staf aan de evaluatie heeft willen hechten. Betekent dit een bestuurskundige lente? We zullen het nog even moeten afwachten.

In de tussentijd kunnen we ons gaan verheugen op de vele congressen en symposia die zowel de B.I.L. als de vakgroep er naar alle waarschijnlijkheid tegen aan zullen gooien. Dat hoort erbij wanneer je jezelf serieus neemt. Een suggestie van mijn kant, kies alstublieft niet een onderwerp als: "De plaats van de Bestuurskunde in de universitaire wereld". Evenals vorig jaar in Leiden heeft ook de onlangs in Rotterdam gehouden LBD zich met dit onderwerp beziggehouden. Het wordt langzamerhand wat al te veel. Men kan al gauw het verwijt krijgen het spoor bijster te zijn of zich bezig te houden met bestuurskundig Zen boedhisme. Een veel beter thema is de verwantschap tussen de moderne literatuur en het organisatieadvieswerk ten behoeve van het Openbaar Bestuur. Beiden kennen immers het fenomeen van de poly-interpretabiliteit.

Michiel Nicolaas van der Hargh

S ECOND H AND S HOP

in- en verkoop nieuwe,
gebruikte en partijgoederen

Hogewoerd 169
Tel. 071-124926
LEIDEN

"LATEN WE NIET OVER FEITEN DISCUSSIËREN"

Spraakmakend, decibelovertuigend, dodelijke verweren, domineetontjes, technisch minder goede debatter, een goede jury met een enthousiast publiek waren de kernwoorden voor het tweede Leids Debattoernooi, georganiseerd door de L.V.V.J. Augustinus. Acht verenigingen uit vier steden streden om de eer en de wisseltrofee, een replica van de buste van David. Dit door Michelangelo gemaakte beeld stond als symbool voor de overwinning, die de beste van het debattoernooi zou halen op zijn tegenstander, net zoals David de overwinning behaalde op Goliath.

De jury, bestaande uit Koos Postema, Martin van Amerongen (Groene Amsterdammer), Frank de Grave (tweede kamerlid VVD), Rinke Berkenbosch (neerlandicus) en Francis van Soest (voormalig voorzitter universiteitsraad), had een moeilijke taak om de juiste winnaars bij iedere ronde aan te wijzen.

De meningen waren dan ook menigmaal sterk verdeeld. De uitslag moest helaas af en toe op kleine pietluttige foutjes gebaseerd worden. Toch kwamen de mening van de zaal en jury aardig met elkaar overeen. Het debat werd op Amerikaanse grondslag gehouden, wat inhoudt dat twee teams, elk bestaande uit twee personen, respectievelijk voor en tegen een stelling pleiten. Iedere persoon heeft 2½ minuut spreektijd, waarna een kruisdebat plaats vindt, dat 5 minuten duurt.

Quintus, Augustinus en Minerva kwamen in de kwartfinales als besten naar

voren (voorrondes hadden op de verenigingen zelf al plaatsgevonden). Tussen de SSRL en de RVSU was het tot een damescoalitie gekomen, daar van beide teams een deelnemer door ziekte verhinderd was. Dit team ging dus automatisch door naar de halve finales.

Quintus kwam er gemakkelijk af, doordat hun tegenstanders Sanctus Virgilius (Delft) hun eigen graf aan het graven waren door verkeerde argumenten naar voren te brengen, die beter door Quintus gebruikt konden worden. Een goed debat deed zich voor tussen Minerva en Veritas (Utrecht), dit was een nek aan nek race, alhoewel het minder spectaculair was dan het debat tussen Augustinus en de SSRR (Rotterdam). Terwijl de SSRR zich beperkte tot het oplezen van de argumenten, trok Augustinus de trucendoos open en won hierdoor op z'n sloffen.

In de halve finales kwam het gelegenheidsduo voor het eerst naar voren. Deze dames, waarvan vooral de RVSU dame zich zeer overtuigend van haar taak kweet, overrompelden door hun brutale antwoorden, de perplex staande heren van Quintus, die in hun schulp kropen en uitgeschakeld waren. Hoongelach viel hen ten deel, toen zij de stelling, "laten we niet over de feiten discussiëren", poneerden.

De laatste halve finale tussen Augustinus en Minerva bevatte duidelijk minder vuurwerk en was zelfs aan de magere tamme kant. De jury vond het eigenlijk ronduit slecht, maar aangezien Augustinus met betere argumenten rondstrooide en er een winnaar aangewezen moest worden ging Augustinus door naar de finale. De zaal zat gespannen te wachten op het komende vuurwerk, wat helaas pas laat op gang kwam. De Augustijnse heren lieten zich duidelijk minder overdonderen door het gelegenheidsteam dan Quintus. Het begin van het debat ging gelijk op, het zou dus op de eindsprint aankomen. De dames probeerden decibelovertuigend te zijn, maar werden door de heren geluidloos overstemd.

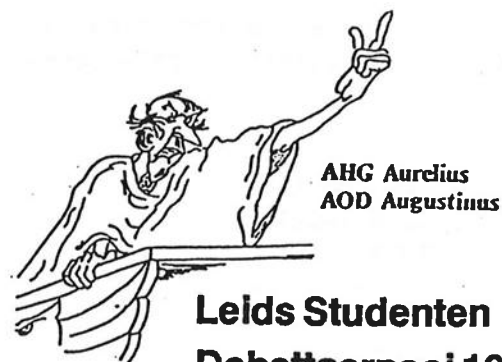
Wat de jury na dit slotdebat als beoordelingsargument gebruikte was, dat het gelegenheidsteam toch eigen-

lijk niet zo'n evenwichtig team was. Dit had grote gevolgen voor de uitslag. Augustinus won, door goede teamgeest en goede beargumentatie. De organisatoren hebben zich uitstekend van hun taak gekweten. De onderwerpen waarover gedebatteerd werd waren met zorg geselecteerd (waaronder b.v. Universiteiten moeten, om de kwaliteiten van het onderwijs te waarborgen, in zeer sterke mate particulier subsidiebronnen aanboren en studenten zouden twee maanden, als onderdeel van hun studie in de maatschappelijke dienstverlening moeten gaan werken) en de avond verliep op rolletjes.

Jammer was, dat de conciërge van het Academiegebouw vond dat het te lang duurde en demonstratief even kwam meedelen dat het afgelopen moest zijn. Volgend jaar hoopt Augustinus het debat nog grootser op te kunnen zetten en dat het van een nog beter niveau gaat worden. Het niveau van dit jaar was al hoger dan dat van vorig jaar. Het is ieder geval zeker dat het volgend jaar weer komt. Aan het publiek zal het niet liggen. Dat was in grote getalen komen opdagen, ondanks de aanhoudende regen.

De reactie van Koos Postema op de vraag wat hij van de avond vond, zegt voor het geslaagd zijn van de avond genoeg. Hij vond het een enerverend, gezellige en leerzame avond en het publiek was grandioos.

Ingrid Quarles

**Leids Studenten
Debattoernooi 1989**

bb

RIJKSUNIVERSITEIT TE LEIDEN

FACULTEIT DER SOCIALE WETENSCHAPPEN
FACULTEIT DER RECHTSGELEERDHEID

BESLUIT 0001

De BB-redactie te Leiden,
in vergadering bijeen op maandag 6 maart 1989,

kennis genomen hebbende van

- de herhaaldelijke oproepen tot kandidaatstelling voor de Universiteitsraad, Mare d.d. maart/april;
- her en der aangeplakte rode(?) posters;
- de kandidaatstelling van studenten en medewerkers van de vakgroep BSK;

gelet op

- de gewijzigde journalistieke koers (niet alleen van ver weg leest lekker);
- de verkiezingen in mei a.s.;

gehoord het abominabele gebrek aan betrokkenheid van studenten bij het universitaire bestuur;

BESLUIT:

- A. 3 pagina's van dit nummer te wijden aan de (non)participatie van studenten (bestuurskunde) in universitaire raden en commissies.
- B. te besluiten met een oproep tot oprichting van een BESTUURskundig vakdispuut.

Met behulp van mooie woorden, afkorting, reglementen en procedures wordt de schijn opgehouden van een democratisch universitair bestuur. De voorbereidingen voor de verkiezingen van de Universiteitsraad (?) en Faculteitsraden zijn in volle gang. Uit een niet-aselecte steekproef onder bestuurskunde-studenten blijkt, dat de bekendheid met het Universitaire Bestuur droevend gering is: niet een van de redactieleden weet precies wat de taak van bijvoorbeeld de UR is. "Wij leren het bestuur van de overheid van de V.S. uit ons hoofd, terwijl we van het bestuur van onze eigen universiteit geen

snars weten", verzucht een redactielid. Dan nu eerst maar de theorie en vervolgens de praktijk. Er tekent zich een verschil af tussen bestuurskunde studeren en bestuurskunde DOEN....

theorie

Citaat uit het 'Handboek UR-raad':
'Op het bestuurlijke vlak worden er drie niveaus in de universiteit onderscheiden.

1. het centrale niveau - de Universiteitsraad en het College van Bestuur-bestuursacademie

2. het middenniveau (de faculteitsraden en besturen)
3. het basisniveau (de vakgroepen/vakgroepsbesturen)

De bevoegdheden van de bestuursorganen staan beschreven in de nieuwe Wet op het Wetenschappelijk onderwijs (WWO '86). Deze wet heeft de Wet Universitaire Bestuurshervorming vervangen (WUB '70).

Het centrale niveau

Het centrale niveau wordt gevormd door de Universiteitsraad en het College van Bestuur, samen het universitaire bestuur genoemd.

A. Het CvB. Het College bestaat uit drie leden, alle door de Kroon benoemd: één lid uit de leden van de universitaire gemeenschap, een lid uit niet tot de universitaire gemeenschap behorende personen en de Rector Magnificus.

Het CvB heeft de bevoegdheid tot regeling en bestuur van zaken van de universiteit in haar geheel, voorzover niet behorend tot de bevoegdheden van de Universiteitsraad. O.a:

- het voorbereiden, bekendmaken en uitvoeren van besluiten van de UR;
- Het doelmatig beheer van de middelen;
- Het goedkeuren van faculteitsreglementen en het vaststellen van het beheersreglement.

B. De Universiteitsraad. De Raad bestaat uit 29 leden; 24 leden worden gekozen uit en door de universitaire gemeenschap: 8 leden van het wetenschappelijk personeel (wp), 8 leden van het ondersteunend en beheerspersoneel (obp) en 8 studenten (stud).

De overige 5 leden zijn zgn. buiten-universitaire leden (de Bullen). Zij worden door de Minister benoemd op voordracht van de UR. De zittingstermijn voor studenten bedraagt één jaar, die voor de overige leden twee jaar.

De UR heeft onder meer de volgende bevoegdheden:

- het vaststellen van het bestuursreglement.
- het vaststellen van het kiesreglement;
- het vaststellen van de begroting;
- de zorg voor studentenvoorzieningen.

De UR vergadert éénmaal in de 3 à 4 weken in het Academiegebouw, maandagsavond vanaf 19.30 uur. Er is een publieke tribune.

Het middenniveau

Vanaf 1 september 1987 kent onze universiteit 8 faculteiten. Deze faculteiten hebben een nieuw faculteitsreglement opgesteld. In de WWO is er sprake van een faculteitsbestuur, gekozen door de faculteitsraad, bestaande uit max. 5 personen. De faculteitsraad bestaat uit max. 15 personen, voor de helft bestaand uit wp-leden, voor de andere helft uit obp en studenten.

Globale taakverdeling:

Faculteitsbestuur (o.a.):

- organisatie en coördinatie van onderwijs en onderzoek;
- het meewerken aan het bestuur van de universiteit;
- het opstellen van een jaarverslag.

Faculteitsraad (o.a.):

- het goedkeuren van de onderzoeksprogramma's van de vakgroepen;
- het initiatiefrecht;
- de mogelijkheid leden van het faculteitsbestuur tussentijds te ontslaan.

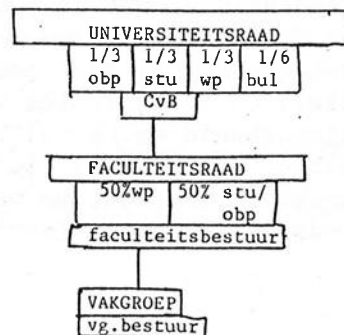
Naast deze twee bestuursorganen, kent elke faculteit studierichtingscommissies en commissies voor wetenschapsbeoefening.

Het basisniveau

Het basisniveau wordt gevormd door de vakgroepen. Een vakgroep kent een vakgroepsbestuur dat in meerderheid uit leden van het wetenschappelijk personeel bestaat. De voorzitter is een hoogleraar.

Het vakgroepsbestuur verdeelt de taken over de leden van de vakgroep en stelt het onderzoeksprogramma vast (dat door de faculteitsraad wordt goedgekeurd). Kortweg kan worden gesteld de taak van een vakgroep omvat de organisatie, de coördinatie en de integratie van alle werkzaamheden van hen die tot eenzelfde vakgebied behoren.

De praktijk komt in zicht. Organigrammatisch lijkt de inbreng van studenten in de bestuursorganen voldoende gewaarborgd:

praktijk

Iemand die de praktijk van de laatste jaren nauwlettend in de gaten heeft gehouden, is mr. drs. Albert van Campen. Hij was drie jaar lang student-lid van de UR-raad en tegenwoordig is hij secretaris van het Stembureau. Met lede ogen staart hij naar de cijfertjes:

	1986	1987	1988
Opkomst% (stud)	42,5	39,3	36,5

"Ik weet niet hoe 't komt. In '86, toen ik voor het eerst de verkiezingen organiseerde leek het de goede kant op te gaan. Het opkomstpercentage steeg dat jaar licht. Daarna is het teleurstellend gedaald."

Een wervende slogan om studenten naar de stembus te motiveren heeft van Campen niet. Hij volstaat met te wijzen op 'het grote belang' van vertegenwoordiging van studenten in de raad. Waarom hebben studerende toch zo weinig belangstelling voor een zetel in het universitair bestuur?

Deze vraag stelt Renk Roborgh zich ook. Hij is behalve wetenschapper actief universitair bestuurder. "De geringe belangstelling van nota bene bestuurskunde studenten voor een 'stageplaats' bij uitstek verbaast mij zeer. Als lid van de UR zit je als student met je vingers aan de knoppen van 400 miljoen!" (de begroting van de RUL -HS) Opvallend detail bij de kandidaatstelling voor de UR is dat de drie bestuurskunde studenten die op twee lijsten staan alle drie een tic hebben meegekregen van prof. Hoogerwerf ('bestuurskunde doen' en afkomstig zijn van de 'ondernemende universiteit'. De aparte lijst met bestuurskunde studenten (L.S.B.), die vorig jaar nog meedeed, is in het niets verdwenen.

Voorlopig moet het gebrek aan belangstelling maar worden verklaard vanuit een ander gebrek, namelijk het gebrek aan informatie. Zoals eerder gezegd, geeft het te denken dat (bijna) niemand weet hoe het universitair bestuur in elkaar steekt. Laat staan dat iemand weet hoe hij/zij zich kandidaat moet stellen. De eerlijkheid gebied hierbij

te schrijven, dat de eerder genoemde drie persoonlijk zijn benaderd door twee partijen en zodoende in een gespreid bedje zijn terecht gekomen.

Een andere verklaring zou het gebrek aan tijd kunnen zijn. Deze ultieme gemeenplaats in het "Tweefasen-tijdperk" is in strijd met het verhaal elders in dit nummer over de toeloop van enthousiaste studenten die de B.I.L. krijgt te verwerken. Onze populaire studievereniging kent een wachtlijst voor studenten die iets willen DOEN. (sic)

Tot slot de praktijk voor jou, lezer(es): Wanneer in de eerste week van mei de enveloppe met stembescheiden door de bus valt, mag je best de moeite nemen om deze te openen. De ervaring leert, dat deels uit laksheid, deels uit onbekendheid, veel stembiljetten in de prullebak verdwijnen. Laat dit niet zo zijn en retourneer voor 24 mei 12.00u. jouw stem.

Misschien den je zelfs een beetje geïnteresseerd geraakt in het universitaire bestuur. Wanneer straks de campagne in alle hevigheid aan je voorbijtrekt, wil je wellicht meedoen(?). Is het dan geen goed idee om het verschil tussen theorie en praktijk kort te sluiten in een bestuurskundig vakdispuut. Dit dispuut zou in de behoefte voorzien om de link te leggen tussen de studenten op het pluche en de studenten in de collegebanken. Zo een Monsterverbond kan zich bezig houden met de actuele onderwerpen uit de verschillende raden en commissies. Het dispuut zou niet alleen een substantiële achterban vormen van de studentvertegenwoordigers, maar ook een kweekvijver zijn voor nieuwe kandidaten. Daarmee gaat het universitaire bestuur leven onder de leden van de bestuurskundige gemeenschap. Moge zo een betrokkenheid van studenten het democratiegehalte van de universitaire polis verhogen!

Hans Steensma

KRITISCH SOCIOLOGISCH ONDERZOEK

Even ter illustratie: een willekeurige maandagochtend, negen uur, een opkomst van pakweg 200 man. Een woensdagmiddag, vijf uur, hoorcollege Theoretische Sociologie van drs. C.A.M. Keers "opkomst" van slechts 15 man. Toch geen gering verschil, zo zou je het voorzichtig kunnen uitdrukken.

Waarom blijven hoe langer hoe meer propedeusestudenten wel weg bij hoorcolleges Sociologie en niet bij de hoorcolleges van andere vakken? De oorzaak hiervan ligt niet alleen bij de studenten, dat is inmiddels wel overduidelijk.

Je hoeft niet lang na te denken om een aantal mogelijke oorzaken te kunnen noemen: zowel roostertechnisch als didactisch gezien lijkt er een aantal dingen mis te zijn met de hoorcolleges Theoretische Sociologie.

De wijze waarop deze cursus in het rooster van propedeusestudenten is ingedeeld is allerbelabberdst: het hoorcollege vindt plaats tussen vijf uur 's middags en zeven uur 's avonds, precies het tijdstip waarop de Leidse mensae geopend zijn. Dit houdt in dat studenten, die om een of andere reden geen mogelijkheid zien te koken, voor het avondeten afhankelijk zijn van (studenten)restaurantjes die echt niet allemaal even goedkoop zijn als de mensae. Het tijdstip van het hoorcollege jaagt hen op hoge kosten en zo is er hier dus haast sprake van een vorm van verkaptediscriminatie.

Voor studenten die buiten Leiden wonen, komt daar nog een tweede probleem bij: aangezien woensdagochtend tussen negen uur en elf uur een hoorcollege Methoden en Technieken wordt gegeven, zijn zij gedwongen de hele dag in Leiden door te brengen. Elke woensdag studeren in de U.B. of bij iemand op bezoek gaan is niet bepaald ideaal.

De ernstigste en kwalijkste oorzaken (de kwaliteit van onderwijs is immers een groot goed waaraan de grootst mogelijke aandacht besteed moet worden) liggen echter in de wijze waarop er college gegeven wordt. Een goed hoorcollege voor propedeusestudenten hoort in onze ogen duidelijk opgebouwd te zijn zijn, waarbij de opbouw van te voren wordt aangegeven. De stof die voor het college verwerkt is, hoort te worden behandeld en toegelicht; uitstapjes buiten de stof dienen een verhelderende werking te hebben of op zijn minst interessant te zijn. Bovendien moeten zij duidelijk aangekondigd worden. De docent moet zich goed voorbereid hebben, zodat tijdens de colleges geen tijd spild hoeft te worden aan het zoeken naar de juiste formulering of visualisaties.

De hoorcolleges Theoretische Sociologie schieten tekort op al deze punten: de wijze waarop de colleges gegeven worden is niet alleen chaotisch, het is zelfs alsof er geen enkele voorbereiding plaatsvindt. Alle structuur ontbreekt, het hele college lijkt één groot onaangekondigd uitstapje buiten de stof, wat des te ironischer is daar er expliciet vermeld is dat er slechts

getentamineerd zal worden over de gelezen stof en niet over datgene dat daarbuiten nog in de hoorcolleges behandeld is. De presentatie is er één van uitgeblust enthousiasme op een fluistertoon, wat leidt tot onverstaanbaarheid.

Nu kan men natuurlijk aanvoeren dat Sociologie nu niet direct een vak is dat door de propedeusestudenten interessant wordt geacht, wat mede veroorzaakt is door de negatieve beeldvorming in de afgelopen decades. Maar wat is dan toch de oorzaak van het feit dat de gemiddelde opkomst in dit semester slechts 1/10 bedraagt van de gemiddelde opkomst in het vorige semester, toen Prof. dr. mr. Schuyt de cursus Empirische Sociologie gaf? Dit zegt, naar onze mening, meer dan genoeg.

De conclusie dat ingrijpende veranderingen inderdaad zeer noodzakelijk zijn, lijkt ons niet overdreven. De roostertechnische planning moet beter kunnen: gepoogd moet worden colleges tussen vijf uur 's middags en zeven uur 's avonds te vermijden.

Een verandering in de voorbereiding, presentatie en opzet van de hoorcolleges Theoretische Sociologie is beslist urgent en kan ook gemakkelijk gerealiseerd worden. In dit kader lijkt een kleine didactische cursus voor elke docent niet overbodig, zodat bijvoorbeeld nutteloze verspilling van tijd aan experimenten op het bord tot het verleden behoort. Een goede wetenschapper maakt nog geen goede docent, en over slechte wetenschappers zullen we het hier maar niet hebben.

We weten dat gelijksoortige kritiek al eerder geleverd is, maar deze is toen niet opgepikt. Alleen al het feit dat deze kritiek nu weer de kop opsteekt, geeft wel aan dat het om een serieuze zaak gaat; en serieuze zaken verdienen een serieuze aanpak, niet dan???

Saskia van Laar en Frans Jorna

STAGE- BERICHTEN

Stageberichten is een nieuwe serie die aandacht besteedt aan de stages bij bestuurskunde. Als inleiding hierop kun je in dit nummer het verhaal lezen van stagecoördinator Waalkens, die alle kanten van de stage belicht. In het vervolg zal telkens een stagiaire aan het woord worden gelaten die over zijn of haar ervaringen vertelt.

Bij de opzet van het onderwijsprogramma van bestuurskunde is vanaf het begin gedacht aan een stageonderdeel, maar dit gebeurde wel vanuit een bepaalde invalshoek. Het moest duidelijk aansluiten bij een probleemstelling en eindscriptie en niet zomaar een werkervaring op zich worden. Dit heeft enkele belangrijke consequentie. Als je aan je stage wilt beginnen moet je je D1 en D2 helemaal afgerond hebben plus het integratieproject in D3. Hierin wordt o.a. de voorlopige probleemstelling geformuleerd. Bovendien kun je niet zomaar een stage bij bureau X in je hoofd hebben, zonder met argumenten te onderbouwen wat je daar wilt onderzoeken.

Het voordeel van deze aanpak is dat de studie een wetenschappelijke ondergrond krijgt. Bestuurskunde heeft namelijk nog altijd het imago van een praktijkgerichte studie, die weinig wetenschappelijke ondergrond heeft. Ook voor de studenten zelf is het prettiger beter voorbereid te zijn, om de nodige ontsparingen te voorkomen.

Tijdens de stage krijg je een begeleidend docent toegewezen. Om het geheel tussen tijds te evalueren zijn er "terugkomdagen". Eens per maand komt een groep stagiaires bijeen en wisselt ervaringen uit. Hoewel men goed nadenkt over de opzet

van de stage, kan er altijd nog het een en ander misgaan. Bijvoorbeeld als een organisatie met opzet informatie achterhoudt omdat er grote fouten zijn gemaakt. Of dat een student, bij een politiek-ambtelijk conflict, tussen twee strijdende partijen inzit. Bovendien worden de stages pas sinds 1987 geregeld door de stagecoördinator. Hierdoor kunnen nogal eens dingen veranderen, omdat eerst het startprobleem overwonnen moet worden. Het aantal studenten dat stage wil lopen neemt nu explosief toe en dat moet op de juiste manier verwerkt worden.

De stageplaats hoeft niet persé bij de overheid te zijn, maar moet wel op enigerlei wijze met overheidsbetrokkenheid te maken hebben. Organisatie-adviesbureaus zijn erg in trek. Andere voorbeelden zijn: gemeenten, departementen en multinationals.

Door de Erasmus-uitwisseling wordt het makkelijker om stages binnen de EG te lopen. Er zijn o.a. stages geweest bij de I.L.O. (International Labour Organisation) in Genève en bij de EG in Brussel.

Ookbuiten de EG, met name bij de ontwikkelingsvariant, komen stages voor. Dakar en Bolivia zijn hier voorbeelden van. Voor Amerika bemiddelt Dhr. Toonen.

Deze stages staan overigens los van de uitwisseling met de Bloomington-University.

Voor de buitenlandse stages geldt wel een langere voorbereidingsperiode. Dus als je hieraan denkt, moet je al vroeg contact opnemen met de stagecoördinator. Bij de EG moet je bijvoorbeeld al een half jaar van te voren solliciteren.

Er komt veel eigen initiatief bij kijken. Ver voor de stage moet je al nadenken over de grote lijnen van je onderzoek en het op tijd plannen. Voor de stage en scriptie staan 700 bestedingsuren. Dat betekent minimaal twee maanden op stage met een uitloop van vier-enhalve maand. In de praktijk ben je inclusief het schrijven van de scriptie een half jaar kwijt.

Tijdens de stage zelf heb je een grote mate van vrijheid. De verplichting om elke dag om negen uur aanwezig te zijn zal in het begin misschien wat tegenvallen. Daarentegen krijg je een grotere verantwoordelijkheid en de kans zelf iets tot stand te brengen.

Al met al een goede opstap naar je toekomstige baan.

Karin de Jonge

BESTUURSKUNDE

BETER DAN GOD ?!

Groei en bestuurskunde

Eén ding staat vast: Bestuurskunde heeft zich genesteld tussen Bedrijfskunde, Economie en Informatica; als studie van en voor de toekomst en als studie die, in de perceptie van de studenten, betere kansen op de arbeidsmarkt biedt dan bijvoorbeeld Theologie.

Deze stelling kan worden afgeleid uit de steeds grotere aantallen studenten die zich voor Bestuurskunde aanmelden. Waren dit er in het eerste jaar van het bestaan van de studierichting iets meer dan zestig en werd het nut van nog twee vakgroepen naast die van Twente nog door een enkeling betwijfeld, nu de voorlopige aantallen het viervoudige bedragen, zal niemand het bestaansrecht van Bestuurskunde in Leiden of het aantrekken van nieuwe hoogleraren ontkennen.

De (nu nog) subfaculteit van Sociologie bleef maar groeien. Zou Schuyt gelachen hebben als Van Braam destijds binnenskamers had gezegd: "Hoe meer zielen, hoe meer vreugd"?

het onderzoek

Misschien was het door deze uitspraak, misschien door het bijna tautologische gezegde "Bestuurskunde vult een gat op de arbeidsmarkt", dat de nieuwsgierigheid van de kritische onderzoeker Elte, altijd op zoek naar iets falsificeerbaars, werd geprikkeld.

Daarop gaf hij een ander, een zekere E. Borst, de opdracht het een en ander onder de loep te nemen. Borst ging aan de slag en deed een aantal ontdekkingen die waarschijnlijk om methodologische redenen (een niet representatieve steekproef) en hopelijk niet vanwege de inhoud werd genegeerd. Voor zijn onderzoek nam Borst een steekproef van tien nummers uit een jaargang van het blad Binnenlands Bestuur. In deze tien nummers stonden in totaal 472 vacatures vermeld. Uit een jaargang van Intermediair, een ander weekblad, nam hij eveneens een steekproef, van negen nummers waarin 2163 vacatures voorkwamen.

Wat was nu de zin van deze cijfers, behalve dat ze methodologisch gezien nogal twijfelachtig genoemd kunnen worden? Die zin werd verkregen door het stellen van de volgende vraag: "In hoeverre komen bestuurskundigen in aanmerking om op de in de steekproef gevonden vacatures te reageren?"

Mogen we het rapport van Borst geloven, dan was dat voor het blad Binnenlands Bestuur het geval bij 106 van de 427 aangeboden banen of 22.64 %; Intermediair scoorde beduidend lager: 157 van de 2163 vacatures of 7.26%.

Ik citeer uit de conclusie van het rapport: "...is de conclusie dat van de 2635 onderzochte vacatures er 9.98% in aanmerking komen voor een bestuurskundige. Verreweg de meeste banen voor bestuurskundigen zijn te vinden bij de overheid (6.19%),

waarvan een overgroot deel bij de gemeente. In de onderzochte vacatures wordt weinig expliciet naar bestuurskundigen gevraagd: 1.06% van alle banen en 10.65% van de banen waarvoor bestuurskundigen in aanmerking komen."

Een ander punt van belang in de conclusie is dat voor veel van de functies juist specialistische kennis wordt gevraagd. Daarvan is met name sprake bij de zogenaamde instap- of startfuncties, de lagere functies in het begin van de carrière.

Een dilemma ontstaat: de bestuurskundige, generalistisch geschoold, kan pas van die kwaliteiten profiteren in de hogere functies. Functies waarvoor men eerst de vereiste werkervaring moet opdoen in die specialistische, lagere functies. Als het dan niet onredelijk is om te veronderstellen dat de personeelschef eerder kiest voor de zekerheid die een gespecialiseerde jurist, econoom of bedrijfskundige biedt dan voor de onzekerheid die hij voelt wanneer de generalist aan de horizon verschijnt, dan kunnen bestuurskundigen de boot behoorlijk missen.

Borst schrijft verder: "Er bestaat geen systematisch verband tussen een vacature en de invulling daarvan door een bestuurskundige". Dit gegeven doet Borst de volgende vraag stellen: "Als er expliciet naar bestuurskundigen wordt gevraagd, wordt zo'n vacature dan wel door een bestuurskundige ingevuld, of wordt dat gedaan door uit andere studierichtingen afkomstige sollicitanten?"

Ik citeer weer uit de conclusie: "We zien dat er in 11 van de in totaal 29 vacatures, waarin om een bestuurskundige werd gevraagd, ook daadwerkelijk een bestuurskundige aangenomen. Dat is 37.9%".

vraag en aanbod

Een verzachting van het leed kan de gedachte zijn dat dit onderzoek werd afgekeurd in april '88 en zich richtte op een steekproef van 19 nummers uit de totale jaargang '87 van de twee genoemde weekbladen.

Wat het aanbod van banen voor bestuurskundigen en de kennis bij personeelsafdelingen van bestuurskundigen betreft, kan er de afgelopen 1 à 2 jaar het nodige in positieve zin veranderd zijn.

Toch even verder (zwart)kijken. Zoals Borst nu heeft laten zien is Bestuurskunde afhankelijk van vraagfactoren. De mate wordt daarnaast bepaald door een andere factor: aanbod.

Op de varkensmarkt hebben ze met beide factoren al lange ervaring. Het spel van vraag en aanbod dat daar werd waargenomen noemde men de varkenscyclus, een proces dat van toepassing bleek op andere markten.

Bij informatiekunde kunnen ze daarover meepraten. En straks kunnen we dat bij Bestuurskunde ook. Want ondanks een vergroting van het aanbod van banen voor bestuurskundigen zal de markt snel verzadigen wanneer de groei van het aantal studenten doorgaat, maar ook als ze op het huidige niveau zou blijven.

Misschien wordt het tijd de verguisde wet van Say uit de kast te halen en van stof te ontdoen. Vooralsnog geldt voor al die huidige en toekomstige bestuurskunde-studenten, die het woord nooit bezigen wanneer de overheid ter sprake komt en menen met hun studie zonder veel problemen het bedrijfsleven in te kunnen, het volgende: Theologie biedt boven alles het beste arbeidsperspectief.

advertentie

Cees Budding

P.P.
GOEDE RAAD!
STEM P.P.

**'Ambtenaar
behandelt
burger soms
onbeschoft'**

DEN HAAG (GPD) – De overheid schiet zo vaak tekort in het contact met de burger dat haar geloofwaardigheid in gevaar komt. De burgers zullen als reactie steeds vaker de overheidsregels aan hun laars lapen, waarschuwt Nationale Ombudsman Oosting in zijn jaarverslag over 1988.

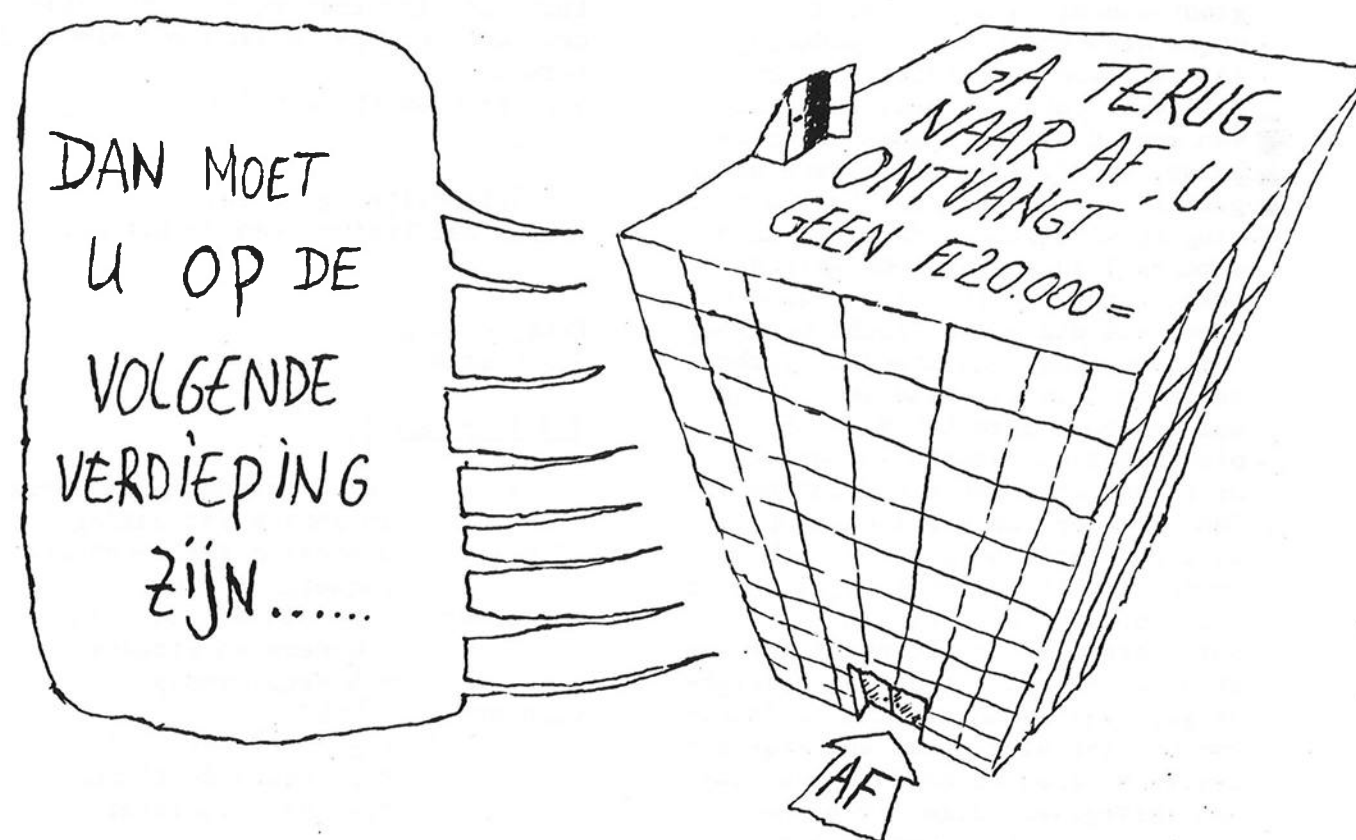
Overheden doen klachten vaak af met een beroep op te weinig geld en personeel. Dat is veel te gemakkelijk, vindt Oosting, die vorig jaar 30 procent meer klachten kreeg dan in 1987. Volgens hem is sprake van een 'overheidscultuur' waarbij de amb-

tenaren andere normen en waarden hanteren dan de burger. Ook vinden veel ambtenaren het helemaal niet nodig burgers behoorlijk te behandelen.

De 4021 verzoekschriften en ruim 7000 telefonische vragen om informatie van het afgelopen jaar noemt hij het topje van de ijsberg. De meeste klachten (2546) hadden betrekking op rijksoverheid en politie. Over de belastingdienst werd in 23 procent van de gevallen geklaagd, over justitie (openbaar ministerie, rijkspolitie en vreemdelingenzaken) uitte 16 procent zijn ongenoegen. Voor de gemeentepolitie lag het percentage op 12, voor het ministerie van onderwijs op 11.

In meer dan een kwart van de gevallen was traagheid onderwerp van de klacht. Vaak ook verstrekt de overheid geen informatie. Bij de burger ontstaat onbegrip en wantrouwen omdat hij als regel niet in staat is de logge, massieve overheid te bewegen tot voldoende voortvarendheid, aldus Oosting.

De geloofwaardigheid van de overheid krijgt een knauw, wanneer de burger zich strikt aan een gestelde termijn moet houden, terwijl ambtenaren de hun toegemeten tijd overschrijden.

VAN HET BESTUUR

geachte lezer

De Bestuurskundige Interfacultaire Vereniging Leiden beleeft een uitstekend jaar. Het activiteiten-niveau is hoog en het enthousiasme van de deelnemende leden is groot. Het ledenaantal is gegroeid tot 540 en met een record aantal eerstejaars in zicht, is er nu enige groei te verwachten. De vele commissies bieden de leden de mogelijkheid ervaring op te doen op een terrein dat verband houdt met de studie. Gemotiveerde mensen voor commissies zijn dan ook niet moeilijk te vinden. Een groot aantal leden houdt ook een groot aantal meningen in. Zo is er op de Algemene Leden Vergadering (A.L.V.) van 24 oktober 1988 een discussie ontstaan naar aanleiding van een, door tien leden ondertekende, brief. Er werd in deze brief gesteld dat de wijze van bestuursvorming bij de B.I.L. onduidelijk en ondemocratisch zou zijn. De vergadering besloot tot het instellen van een commissie die als opdracht meekreeg om te zoeken naar mogelijke verbeteringen. Als dit blad voor U ligt, zal een bijzondere A.L.V. hebben plaatsgevonden waarin is besloten of en wat er veranderd dient te worden. Ik hoop en vertrouw erop, dat de leden verstandig besloten hebben. Democratie is een mooi begrip, maar het heeft zijn beperkingen. Onze vereniging heeft naast het bestuur geen apparaat dat de dagelijkse gang van zaken afhandelt. Besturen is hier niet enkel een zaak van beleid bepalen en meningen van leden vertegenwoordigen, maar meer een zaak van uitvoeren en hard werken.

Een hecht bestuursteam met goede onderlinge verhoudingen is een voorwaarde om een jaar "goed bestuur" te leveren.

Genoeg hierover. Er staan U nog veel activiteiten te wachten. Hieronder ziet U de agenda. De WOBS-dag verdient een kleine toelichting. Werkgevers Ontmoeten Bestuurskunde Studenten is een nieuw initiatief van de B.I.L. Samen met onze Rotterdamse zustervereniging Cedo Nulli, organiseren wij deze dag, die in het teken staat van de beroepsperspectieven voor studenten bestuurskunde. Lezingen, informatiestands en informele ontmoetingen zullen verhelderend werken.

Veel te doen bij de B.I.L.

Met vriendelijke groeten,
namens het bestuur van de B.I.L.,

Henk de Jong
secretaris

B.I.L. - agenda

1 mei	16.00 maandelijkse borrel in Annies Verjaardag
12 mei	Symposium Parlementaire enquêtes + feest
september	* een 10-daagse excursie Genève en Straatsburg
	* boekenverkoop
oktober	* WOBS
	* groot feest
	* presentatie almanak bestuursoverdracht

* elke eerste maandag borrel in Annies!

CRISISCENTRUM RAP 59

'n fictie over de vakgroep

Gedurende millennia van zondig leven heeft de mensheid Moeder Natuur afschuwelijk verwaarloosd.

Al die tijd heeft de decadente mens de tekenen van verval, de ludieke waarschuwingen van Moeder Natuur, genegeerd. Dit brengt de apocalyps gevaarlijk dichtbij.

Moeder Natuur (in het vervolg zal Zij voor het gemak MoNa genoemd worden) besluit nu radicale middelen te gebruiken om de mens tot bezinning te brengen. Want de mens heeft zo'n enorm bord voor z'n gelaat dat MoNa's hints door hem niet verstaan worden. MoNa gaat een nieuw beleid ontwikkelen met als doel om de herenen van de mensen die het later voor het zeggen krijgen eens grondig te spoelen. Zo zullen ze beter kunnen nadenken en tot het besef komen dat ze MoNa moeten behoeden voor Haar ondergang, speciaal met het potentiële milieugevaar "Europa '92" in het vooruitzicht.

MoNa heeft krachtige middelen tot Haar beschikking om Haar beleid ten uitvoer te brengen: Water om te spoelen en Wind om het Water in beweging te zetten. Het Water behoeft geen toevoeging van wasmiddel, het is immers zo vervuild dat chemische reiniging vanzelf plaatsvindt. Wie niet horen wil moet voelen. MoNa weet dat in Nederland het Water behoorlijk vervuild is. Ze kent in Nederland ook een behoudende, niet erg milieubewuste studentenstad, namelijk Leiden, de ideale plaats voor een zondvloed. Zo geschiedt:

WATERSNOODRAMP LEIDEN 1989

Enkele Leidse en Rotterdamse leden van de Vakgroep Bestuurskunde zijn, hoewel ze dat nog niet weten, genoemd de verantwoordelijke taak op zich te nemen, leiding te geven aan Leidens verweer tegen de zondvloed. Zij vormen namelijk het Crisis Onderzoeks Team (COT) dat tot doel heeft om snel ter plaatse te gaan wanneer er in Nederland iets belangrijks gebeurt op het gebied van crisisbesluitvorming, politie, openbare orde en veiligheid.

De Leidse bestuurskunde studente M.A. raakt bij toeval betrokken wanneer zij, door storm en regen naar huis fietsend, de vloedgolf aanschouwt die vanaf de Rijn komt aanstormen. De golf verbrijzelt de ophaalbrug over het galgewater en rolt recht op de Prinsessekade af, monumentale, illegaal bewoonde schepen met zich mee sleurend. Uiteraard op de hoogte van het bestaan van het COT, belt M.A. in de dichtsbijzijnde telefooncel Paul 't Hart uit zijn Haagsche, en Uri Rosenthal uit zijn Capellensche bed: (beiden zijn lid van het COT) Werk aan de winkel, crisis in Leiden! Drijvende telefooncellen bestaan niet, evenmin als idem kwartjes, dus andere dan ge-oemde personen kan M.A. niet bereiken, het dak van de cel nog wel

Wordt misschien vervolgd.

Jolanda de Roy

BESTUURSKUNDIGE VERZEN

VAN A.F.A. KORSTEN

De oratie van A.F.A. Korsten deed mij denken aan een oogarts in Sneek. Deze arts testte mijn gezichtsvermogen met een apparaat, waarin hij een groot aantal lenzen liet roteren waarbij hij zo nu en dan de vraag stelde: "Is dit beter of dat?". Ik zag eigenlijk nooit iets, maar toch waren mijn glazen altijd van redelijke kwaliteit.

Korsten stelt dat bestuurskundigen als oogartsen kunnen functioneren. Hij gaat hierbij in op gemeenten die vele vraagstukken niet meer kunnen oplossen, omdat gemeenteambtenaren de problemen vaak eenzijdig benaderen. De Bestuurskunde zal praktische perspectieven, zoekschema's of heuristieken dienen te ontwikkelen.

"De oogarts kan nagaan of klant x een bril nodig heeft. Hij test eerst of er sprake is van slechte ogen, door een globale diagnose te stellen. De oogarts roept dan vervolgens de hulp in van onze klant. Hij houdt glazen van verschillende sterkte voor en vraagt of de klant beter, even goed of slechter ziet dan via het eerste glas. Zo gaat de oogarts nog even door. Hij roteert als het ware zijn glazen set."

Bij gemeenten is volgens Korsten een bredere oriëntatie op de toekomst mogelijk wanneer zij het heuristische repertoire als glazen set gebruiken ("oftewel als rad van avontuur laten draaien"). Vandaar de titel: Bestuurskunde als avontuur.

Korsten ontwikkelt een achttal perspectieven: het afstandsperspectief, het barrièreperspectief, het ombuds-

perspectief, het interne organisatieperspectief, het bedrijfsmatig perspectief, het schaalperspectief, het netwerkperspectief en een ethisch perspectief.

De Bestuurskunde is volgens Korsten tot nu toe veel te bescheiden geweest. Hoewel Bestuurskunde nog geen lange traditie kent aan de Nederlandse universiteiten en hogescholen is het volgens Korsten bekrompen te menen dat de Bestuurskunde daarom een jonge wetenschap zou zijn.

Ik heb in het boek "Bestuurskunde: hoofdfiguren en kernthema's", willen laten zien dat diverse pioniers als eersten het hooggebergte van het openbaar bestuur van een bepaalde kant beklommen en later als sjerpa's anderen gidsten. De grond onder de stelling dat er sprake moet zijn van een bescheiden Bestuurskunde lijkt daarmee weggeslagen.

De stelling dat het vak Bestuurskunde genoeg te bieden heeft, onderschrijf ik ten dele. Korsten en Toonen hebben met hun boek over hoofdfiguren en kernthema's der Bestuurskunde veel materiaal over de inhoud van het vak bijeengebracht. Niet iedereen zal echter even gelukkig zijn met de keuze van de auteurs. De befaamde Amerikaanse politoloog Robert Dahl rekenen tot de hoofdfiguren van de Bestuurskunde lijkt iets teveel annexatiedrift. Bescheidenheid blijft op zijn plaats. Didactisch is het echter een goed boek. Door eerst iets te vertellen over het leven van een auteur wordt de interesse van de lezer gewekt en vallen abstracte theorieën beter te verwerken. Het boek

deed mij qua formule denken aan het werk van Sabine over politieke theorieën. Daarin worden klassieke auteurs behandeld: het boek eindigt met Marx. Een nadeel van Sabine is dat de student, wanneer het gat niet door een docent wordt opgevuld, blijft zitten met veel vragen over moderne politieke filosofen die na Marx nog wat naar voren hebben gebracht.

Een nadeel van het boek van Korsten en Toonen is dat zij alleen moderne denkers behandelen (zij noemen deze auteurs klassiek) terwijl zij geen aandacht schenken aan werkelijk klassieke auteurs. Misschien komt er nog een deel 2 (eigenlijk deel 1) waarin aandacht wordt geschonken aan klassieke auteurs zoals bijvoorbeeld Weber, Wilson en Ludwig von Mises. De grote ver-

dienste van het boek is echter dat het een goede inleiding is in de Bestuurskunde. Het geeft studenten veel informatie over het leven en werk van een groot aantal auteurs. Op de lijst dat boek.

Korsten, A.F.A., "Bestuurskunde als avontuur. Een beschouwing over bestuurskundige heuristiek: perspectieven op de toekomst van gemeenten." Kluwer, Deventer, 1988.

Korsten, A.F.A. & Toonen, Th.A.J., "Bestuurskunde. Hoofdfiguren en kernthema's.", Stenfert Kroese, Leiden/Antwerpen, 1988.

Jouke de Vries

Kwaliteitsschoenen

Oerlemans

Hogewoerd 2 hoek Gangetje Leiden 071-124237

JAMMER...

Hier had kunnen staan: f 50,- aan advertenties, het tweede deel van onze fictie, een nog veel leuker stukje, maar nee, maar nee!!!!!!!!!!!!!! Wij offeren deze ruimte op aan het bedanken van: Lenneke Post, Marieke Kleiboer, Joris Jurriëns en Annelies Kakebeeke voor hun inzet voor BB, als redactielid En onze speciale dank gaat uit naar Bazzzzz voor het inwerken van de nieuwe eindredactie.

LBD '89: CUM LAUDE

De Landelijke Bestuurskunde Dag vond dit jaar plaats in congrescentrum Engels in Rotterdam. Een modern gebouw, dat zeer efficiënt is ingericht en van alle gemakken is voorzien.

De Rotterdamse Bestuurskundestudenten kunnen trots zijn op deze locatie en dat zij dit inderdaad waren bleek wel uit de manier waarop ze iedereen te woord stonden en te hulp kwamen.

Ze hadden dan ook een gulle sponsor gevonden in de Verenigde Spaarbank, die de luxe ten top voerde.

De gasten werden als VIPs bejegend, met koffie en cake in iedere pauze, veel ruimte voor ontspanning en conversatie, een uitmuntend verzorgde lunch en tot slot een borrel in het stadhuis. De organisatie bestond uit een coördinatiegroep van vier studen-

ten en vier werkgroepen die ieder geheel zelfstandig een forum hadden voorbereid.

Zij hadden zeer eminente sprekers uitgenodigd en een commissie van aanbeveling samengesteld uit de groten der Nederlandse Bestuurskunde.

Alles verliep volgens schema. Om half tien 's morgens werden de gasten welkom geheten door de voorzitter van de Raad van Bestuur van de Verenigde Spaarbank de heer Van Beek sprak de wens uit, hoe kon het ook anders, dat universiteiten, overheid en bedrijfsleven nader tot elkaar zullen komen, want voor de overheid wordt het steeds duidelijker dat ook zij een "markt" heeft.

De heer Kottman, voorzitter van Berenschot Groep B.V. hield een toespraak met als kern: "De overheid is speciaal, haar managers zijn bijzonder!"

Vervolgens een toespraak over de gedaante verandering van de Algemene Rekenkamer door haar president, de heer Kordes: "Door snellere rapportage en meer marktgerichtheid groeit de Rekenkamer als "eerbiedwaardig instituut", uit tot een modern bedrijf dat de rechtmatigheid en de doelmatigheid van uitgaven controleert."

Tot slot was daar de Nationale Ombudsman, de heer Oosting, die een verhelderende inleiding gaf over het belang van de uitvoerende taak van de overheid, overheidsmacht, burger en de eisen die aan de overheid gesteld dienen te worden in verband met haar monopolistische positie.

Na de lunch vonden de fora plaats,

die niet alle vier evenveel enthousiasme teweeg brachten; het forum over grootstedelijke problematiek liep uit op een onderonsje tussen de leden, waarvan het publiek weinig wijzer werd. Dit kwam omdat de leden, in tegenstelling tot de toehoorders, tot in detail op de hoogte waren van het "rapport Montijn", over het vormen van "Supersteden".

"Management bij de overheid" werd, onder leiding van prof. Ringeling, een leerzaam forum waarvan de moraal duidelijk was; "Er zijn meer overeenkomsten dan verschillen tussen bedrijfsleven en overheid en de laatste kan van de eerste nog veel leren." Het forum over "Europa 1992", bracht weinig nieuwe gezichtspunten en was een herhaling van wat velen al wisten. In deze BB zal aan dit onderwerp meer aandacht worden besteed.

De heer in 't Veld maakte van "Bestuurskunde, wat doe je ermee?" een ware komedie. Hij lapte het forumvoorschrift volledig aan zijn laars, zodat dit levendige forum uiteindelijk meer ging over "Bestuurskunde, welk bestaansrecht heeft het?" Af en toe trad hij enigszins tacteloos op tegen toehoorders die een vraag stelden, jammer, maar gelukkig niet sfeerbedervend.

Tijdens de borrel hield burgemeester Peper een toespraak, waaruit bleek dat hij nauwelijks op de hoogte was van wie hij voor zich had en maakte zich vervolgens zonder excuus onmiddellijk uit de voeten. Maar de dag kon niet meer stuk en toen Synco Wijnberg stralend van trots, als p.r.-man van de organisatie de LBD '89 afsloot, kreeg hij met zijn collegae een welverdiende ovatie

Jolanda de Roy en Joost Voerman

b.i.l. nieuws

Mc KINSEY AND COMPANY

28 Februari 1.1. hadden wij het genoegen kennis te maken met McKinsey and Company middels de lezing van drs. Erik Loontjes, afgestudeerd bestuurskundige aan de Universiteit Twente. Alle aspecten van het consultancywerk werden uitvoerig belicht. Een reclamecampagne had hem niet kunnen verbeteren.

McKinsey and Company is een organisatieadviesbureau met vestigingen over de hele wereld, om zowel het interne als externe beleid van de betreffende organisatie te verbeteren. Deze verbeteringen komen tot stand via een "top-management approach" en met essentiële participatie van de cliënt. De adviezen bestaan uit probleemdefinities, diagnoses en de te volgen strategieën.

Ook de overheid roept de hulp van Mc McKinsey in. Deze opdrachten worden over het algemeen als problematischer gezien door o.a. verkokering, bureaucratisme en complexiteit van de doel functies van de overheid.

Al met al dus 'n snel praatje ter promotie van Mc. Kinsey and Company, waarbij echter wel van de hak op de tak gesprongen werd. Ons aller hoop dat bestuurskunde de poort zou zijn tot een glansrijke carrière werd al snel weggevaagd. Een hoog academisch niveau creativiteit, "business judgement", contactuele vaardigheden en doortastendheid zijn vereist, al hoeft je hier niet specifiek bestuurskunde voor gestudeerd te hebben. Voelt men zich groepen tot een carrière bij deze organisatie, schrijf dan naar: Mc. Kinsey and Company, Amstel 34, Amsterdam.

Daniëlle Hemels en Frans Jorna

Jazzcafé *the Duke*
Oude Singel 2
Leiden 071 - 121972

Elke dag live jazz

Impresariaal - Bemiddeling voor orkesten.

PARLEMENTAIRE ENQUÊTÈS: OM DE KWALITEIT VAN HET OPENBAAR BESTUUR

Wat bijna vijf jaar geleden begon als een terloopse ambtelijke klus is uitgemonst in een politiek en bestuurlijk drama dat naar Nederlandse begrippen zijn weerga niet kent.

Na een ondoorzichtige "stammenstrijd" tussen het Ministerie van Binnenlandse Zaken, met daar nauw mee verbonden de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het Ministerie van Buitenlandse Zaken, werd in juni 1986 de knoop doorgemaakt. Niet de Staatsdrukkerij, noch de ervaren Joh. Enschedé & Zn., maar drukkerij Elba zou het nieuwe paspoort moeten maken. Op Elba dachten de ambtenaren van Van den Broek meer greep te kunnen hebben dan op die andere geroutineerde drukkerijen. Joh. Enschedé, dat de waardepapieren voor de halve wereld verzorgt, zou zich waarschijnlijk niet om een boodschap laten sturen. En Elba wilde, na de succesvolle orders van bus- en tramkaartjes, nu ook wel eens aan het grote drukwerk beginnen.

Maar zover mocht het niet komen. Eind 1987 bracht de Algemene Rekenkamer op verzoek van de Tweede Kamer een rapport uit over de 'totstandkoming en uitvoering' van de samenwerkingsovereenkomst die de Staat in juni 1986 met KEP - in casu Elba - had gesloten. Kort daarop besloot de Kamer één van haar zwaarste controlemiddelen in te zetten: de parlementaire enquête.

De kritiek van de enquêtecommissie op - onder andere - het Ministerie van Buitenlandse Zaken was hard:

"De beleidsvoorbereiding in het kader van het paspoortproject is gebrekkig verlopen. De beleidsuitvoering is vaak chaotisch geweest" en "De Tweede Kamer is over het Paspoortproject weinig ruimhartig van informatie voorzien. Ook is zij op verschillende punten onvolledig en op een aantal punten zelfs onjuist ingelicht."

opmerkelijk

Het mag op z'n minst opmerkelijk genoemd worden dat er in de jaren tachtig achter elkaar drie enquêtes zijn gehouden: een enquête naar de ondergang van het Rijn-Schelde-Verolme-concern, één naar vermeend misbruik van bouwsubsidies voor premiehuurwoningen en een enquête naar het paspoortproject. En passant heeft de Kamer ook nog een onderzoek uitgevoerd naar eventuele actieve of passieve betrokkenheid van het Ministerie van Landbouw bij ontduiking van visquoteringsregelingen.

De enquête als controlemiddel leek volledig uit de gratie te zijn. Dertig jaar lang heeft de Kamer er geen gebruik van gemaakt. Waarom dan nu plotseling een hausse van enquêtes? Is het aantal schandalen en débâcles in het openbaar bestuur toegenomen? Is de kwaliteit van het - ambtelijk - management in de beleidsuitvoering afgenomen of moeten we spreken van een paar pijnlijke incidenten, terwijl de bewindslieden

beloven nooit meer stout te zullen zijn? En hoe zit het met het parlement: wil de Tweede Kamer haar controletaak daadkrachtiger uitvoeren of is een enquête niets meer dan 'man-netjesmakerij'? Nog belangrijker is wellicht de vraag wat de Kamer en Regering doen met de conclusies en aanbevelingen van enquêtecommissies. Zo zei Van Mierlo na discussie over het eindrapport van de RSV-enquête: "Het is om te huilen als je ziet hoe het parlement een daad van grote betekenis - het werk van enquêtecommissie - binnen een paar weken weet om te bouwen tot een stinkerige affaire, die ieder vertrouwen in gezag aan de verder te trekken conclusies heeft ontnomen."

symposium

Allemaal vragen die op het lustrum-symposium van de B.I.L. op vrijdag 12 mei aanstaande aan de orde zullen komen. Op het symposium zal Prof. Rosenthal de spits afbijten in een lezing met een viertal prikkelende stellingen over latente gevolgen van enquêtes. De heer Bakker, oud-Tweede Kamerlid voor de CPN, zal in een coreferaat reageren op de stellingen van de heer Rosenthal. Prof. Ringeling, Hoogleraar Bestuurskunde uit Rotterdam, zal ingaan op de bestuurlijke en de managementaspecten van het paspoortdebacle. De heer Berg, een topadviseur van het organisatiebureau Berenschot en auteur van het boek "Managers bij de overheid", zal in zijn coreferaat hierop reageren. Na de lunch vindt dan een forumdiscussie plaats. In het forum hebben zitting:

- mevrouw Stuiveling(voorz.); Lid van de Algemene Rekenkamer;
- de heer De Visser; PvdA Kamerlid, beter bekend als 'Paspoorten Piet';
- de heer Tas; Directeur Expertise Centrum;
- de heer Overmars; Directeur Nationale Investeringsbank, financier van KEP;
- de heer Post; Topambtenaar op het Ministerie van Volkshuisvesting.

Resumerend: B.I.L.-symposium, vrijdag 12 mei 1989 in de Stadsgehoorzaal te Leiden, van 9.00 uur tot 16.15 uur.

Inmiddels is aan iedereen het programmaboekje van het symposium toegestuurd. In het boekje zit een aanmeldingsformulier en een acceptgiro (de toegang is maar fl 12,50 incl. koffie, thee en lunch). Heb je als B.I.L.-lid géén programmaboekje ontvangen, neem dan even contact op met iemand van de symposiumcommissie of het bestuur (altijd bereikbaar op de B.I.L.-kamer, tel. 071-275554).

De symposium commissie,
Petra van der Kemp, Ireen van Enckevort, Lenny van Klink, David Pokorny en Anne Hans van der Herberg.

hooggeachte redactie

Geachte redactie,

Hierbij doen wij een dringende oproep om voortaan lezers uit te nodigen kopij in te sturen.

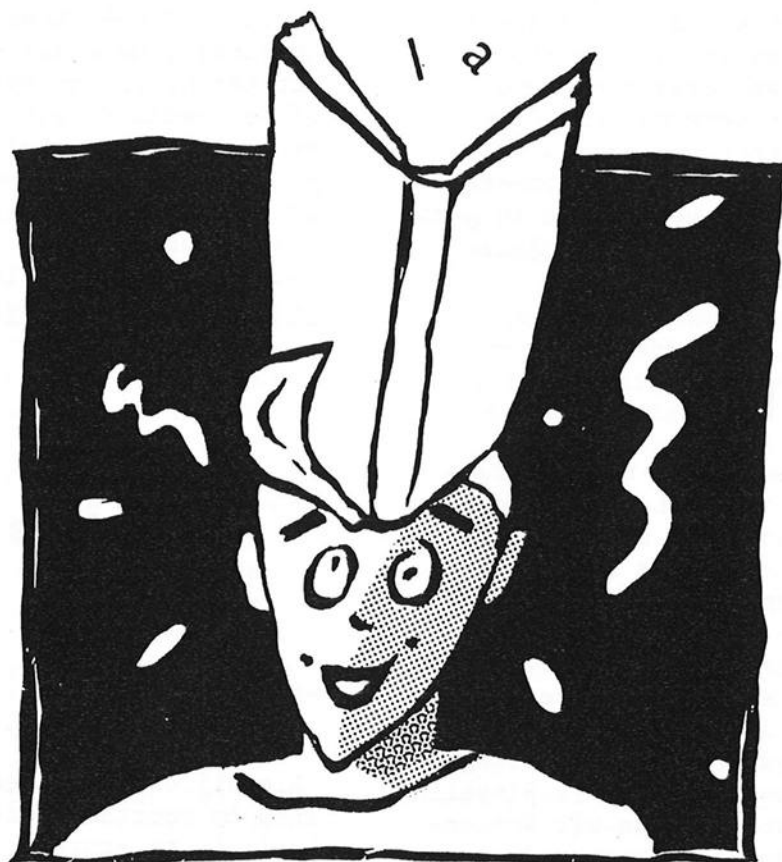
Al meer dan drie jaar lang hebben wij de mogelijkheid gehad dergelijke oproepen te negeren. Dat willen wij graag zo houden.

Hoogachtend,
jullie lezers

naschrift redactie:

Redactie-adres genoegzaam bekend!?

boox for brains

BOOX

Voor studie, beroep en ontwikkeling
Specialist in buitenlandse boeken
Eigen import

Den Haag Molenstraat 20a Leiden Breestraat 54 Utrecht W.Vrouwenstraat 5

b.i.l. nieuws

BRUXELLES BRUSSEL

29 "Jaap-aap-jaap-aap-jaap"
30 en "aci-i-i-id". Bekende
31 kreten voor die Billies die
m een bezoek aflegden aan onze
a beminde zuiderburen. Al met al
r een excursie die wel bijzonder
t geslaagd genoemd kan worden,
met bezoeken aan achtereenvol-
gend de NATO, de Benelux, het
Belgisch Parlement en de
Nederlandse Ambassade met de
langzamerhand spreekwoordelijk
borrel. Dit alles ging verge-
zeld van perfect zomerweer,
waarvan natuurlijk ook genoten
werd.

Complimenten Barbara.

De NATO had een speciaal programma
samengesteld waarin o.a. de verhouding
van de NATO tot Nederland, tot de in-
ternationale publieke opinie en tot
Oost-Europa, dit in het licht van de
huidige ontwikkelingen ter sprake
kwam. Niet onvermeld hierbij mag
blijven de ons aangeboden uitgebreide
lunch.

het beste onderdeel was echter, naar
onze mening, het bezoek aan de Bene-
lux, waarbij we ingewijd werden, in
de ins en outs van het Benelux werk,
toegelicht op bestuurskundige wijze.
De presentatie werd nog verbeterd
door de onverwachte borrel die ons
aangeboden werd. 's Middags volgde
een bezoek aan het Belgisch Parlement,
dat minder goed verliep. Na één uur
video en kwalitatief matige rond-
leiding door de Kamer van Volksafge-
vaardigden, werden we om bepaalde
reden in tien minuten door de
Senaat gesleurd. Tussendoor werd na-
tuurlijk met volle teugen genoten
van het Brusselse uitgaansleven.

Tenslotte volgde als afsluiting vrij-
dagmiddag het bezoek aan de ambassade
waar, na een goed forum en een vrolijke
borrel, we op enthousiaste wijze door
de hele ambassade werden geleid.

VOICI

PARIS

13 Du vin, du pain, du.....
14 zoals je ziet: de B.I.L. goes
15 international. Dit maal was
16 Parijs aan de beurt, een per-
17 fect excusie. Goede sfeer,
f mooi weer, goed programma en
e een taalprobleempje. Waar-
b. schijnlijk hebben jullie er al
wel veel over gesproken en ge-
hoord. Daarom een korte
terugblik op deze bestuurskun-
dige periode.
Elk programma-onderdeel lever-
de zijn eigen verhelderende
bijdrage, met als hoogtepunt
de Nederlandse ambassade, die er
een overzichtelijk geheel van wist
te maken. En waar duidelijk werd
dat de vrouw de toekomst heeft.
Ook de UNESCO mag apart genoemd
worden, daar deze er het meeste
werk van had gemaakt met een film,
een interessant forum en een duide-
lijke uitleg bij de rondleiding.
Veel interesse van onze kant maak-
te het geheel nog aantrekkelijker.
Natuurlijk werd ook het Parijse
uitgaansleven op "bestuurskundig
niveau" grondig doorgelicht.
Iets dat mede te danken was aan onze
Wil, de bus-chauffeur.

EEN BEZOEK AAN KOOYKER IS EEN STUDIE WAARD

- uitgebreide voorraad voorgeschreven en aanbevolen boeken voor alle faculteiten
- mogelijkheid tot kopen op rekening
- compleet pakket, inclusief buitenlandse titels, zo goedkoop mogelijk
- collectieve levering met korting
- behalve studieboeken ook wetenschappelijke en algemene literatuur

Openingstijden Breestraat 93

Maandag van 13.00 - 18.00 uur

Dinsdag, woensdag en vrijdag van 09.00 - 18.00 uur

Donderdag van 09.00 - 21.00 uur

Zaterdag van 09.00 - 17.00 uur

Openingstijden Leidse Plein AZL

Maandag t/m vrijdag van 10.00 - 17.00 uur

KOOYKER
sinds 1863

Boekhandels:

Breestraat 93,
2311 CK Leiden.
Tel. 071-160500.

Leidse Plein AZL,
Rijnsburgerweg 10,
2333 AA Leiden.
Tel. 071-160515.